

فاكسىنى دژ به كۆرۇناقايروس (Novavax) Nuvaxovid –

كۆرۇناقايروسى نوئ دەبىت به ھۆى ئىلتىھاب له بۇرىبەكانى ھناسەدا. زۆر كەس ھىچ نىشانەيەكيان نىبە يان نىشانەى سووكيان ھەبە بەلام لەوانەبە ھەندىك كەس بەتوندى نەخۇش كەون. بەسالچووان و ئەوانەى نەخۇشى تايبەتى تریان ھەبە، زياتر لەبەردەمى تووشبوون به جۆرى توندى ئەم نەخۇشەبە يان مردن دان. فاكسىن دەمانپاريزىت له ھەمبەر تووشبوون به جۆرى توندى نەخۇشى كۆفید-19 دا.

كى دەبى فاكسىنى كۆرۇناقايروس بىكوتىت؟

فاكسىنەكانى كۆرۇناقايروس كە لەرىگەى پلانى نىشتىمانى بەرگىرى پىشكەش دەكرىن، بەردەستە بۆ ئەو كەسانەى له نەروىچ دەژىن. كوتان بىبەرامبەر و به وىستى خۆتە.

بۆ بەدەستەپىنانى زانىارى زياتر لەسەر ئەوەى كى دەبى فاكسىنەكە بىكوتىت، كوتانەكە چۆن رىك دەخرىت و كاتى ئەنجامدانى فاكسىنەكە، سەردانى مالىپەرى شارەوانى بكە.

فاكسىنەكە چۆن دەكوتىت؟

فاكسىنەكە له بەشى سەرەوەى باسك دەدرىت. بەر له كوتان پرسىارت لىدەكرىت ناخۇ باشى و لەشت كاردانەوەى ھەبووہ بۆ فاكسىنەكانى تر كە لەوەپىش كوتاتن يان نا؟ ئەگەر كۆفید-19 ت گرتووہ يان پىشتر فاكسىنى كۆرۇناقايروس كوتاوہ، دووگىانىت، ھەسەسىبەنت ھەبە، دەرمان دەخۆيت يان كىشەى ترى تەندروستىت ھەبە، بىگومان ناگادارمان كەوہ. رىنمايەكانى پەيوەست به ژمارەى دۆزەكان و مەوداى كاتى پەيوەست به گرووپى خۆت رەچاو بكە. بىكەى كوتان دەتوانىت لەمبارەوہ يارمەتیت بەدات. دەبى دۆزەكان له كاتى ديارىكراودا بىكوتىت. بەگشتى ئەگەر بەتوندى نەخۇش بىت و تاى سەرەووى °C 38 ت ھەبىت كوتانەكە دوا دەخرىت. پاش كوتان، داوات لىدەكرىت لانىكەم 20 خولەك له شوپىنى كوتان چاوەرى بىكەيت.

فاكسىنەكە چۆن كار دەكات؟

ئەم فاكسىنە لەسەر بنەماى پروتىن و بەپى تەكنۆلوجىاى فاكسىنى سونەتى بەر ھەم ھاتووہ. ئەمە جۆرىك له سپايەكانى ئاسايى تىداپە لەسەر كۆرۇناقايروس (پروتىنى سپايك) كە سىستەمى بەرگىرى دەتوانىت راھىنانى لەسەر بكات. لەگەل ئەوەشدا فاكسىنەكە مادەبەكى نوئ (ئەدجوانت)ى تىداپە كە يارمەتى دەدات بۆ بەرزكردنەوہى وەلامى بەرگىرى لەش. بەم شىوہە سىستەمى بەرگىرى فىر دەبىت كە سپايكى كۆرۇناقايروس بناسىتەوہ و دەتوانىت بەرگىرى له جەستە بكات ئەگەر تووشى قايرۆسەكە بىت. فاكسىنەكە قايرۆسى زىندووى تىدا نىبە و نابىتە ھۆى نەخۇشى كۆفید-19. فاكسىنى كۆرۇناقايروس رىگە دەگرىت له تووشبوون به نەخۇشى. فاكسىنەكە ئەم نەخۇشەبە چارەسەر ناكات.

فاكسىنەكە چەندە كارىگەرە؟

فاكسىنەكان به ئەواوى بەرگىرى ناكەن له دژى بلابوونەوہى زياترى نەخۇشى. بۆبە، گرنەگە بەردەوام بىن له بەواداچوونى ئامۆژگارى كۆنترۆلكردنى نەخۇشى.

ئالۆزى لاوهكى

زۆربەى ئالۆزە لاوهكىيەكان لە چەند رۆژى يەكەمى پاش كوتان دەردەكەون. بەگشتى نیشانەكان لاواز و مامناوندین و پاش چەند رۆژ چارەسەر دەبن، بەلام هەندىك كەس نیشانەى زیاتریان هەیه. بەگشتى گەنجان ئالۆزى زیاتریان هەیه لەبەر اورد لەگەل بەسالچوواندا. باوترین ئالۆزى باو بریتین لە ئیش و ژان لەو بەشەى كوتانەكە ئەنجام دراوه، ماندوویەتى، نازارى ماسوولەكە و جومگەكان، ژانەسەر، هەستى ناخۆش، هیلنجدان و رشانەوه. هەندى كەس، زۆر جار پاش دۆزى دووم تايان هەیه. بەگشتى، ئالۆزى لاوهكى پاش كوتانى دۆزى دووم زیاترە لە دۆزى يەكەم. بەپێى ئەو لىكۆلینەوانەى لەسەر فاكسىنەكە كراوه، ویدەچیت Nuvaxovid لە بەر اورد لەگەل كوتانى فاكسىنەكانى mRNA ئالۆزى لاوهكى سووكتر لەگەل كاتىكى كەمتریان هەیه. ناتوانین ئالۆزى لاوهكى دەگمەن یان ئەو ئالۆزىانە رەت كەینەوه كە تەنیا ماومەكى زۆ پاش كوتان دەردەكەون.

ئەگەر ئالۆزى لاوهكىم هەبوو دەبى چى بكەم؟

ئەگەر نیشانەى چاوەر وانەكراو یان درێژخایەنت هەبوو، بۆ هەلسەنگاندن و راوێژ پەيوەندى بكە بە پزىشكى خۆت یان فەرمانبەرى چاودێرى تەندروستى ترووه. جیالەوهى پیت وایە، ئەم نیشانانە بە هۆى كوتانى فاكسىنە یان نا، پەيوەندیان پێوه بكە. فەرمانبەرانى چاودێرى تەندروستى دەبى هەرچەشە كار دانەوهى توند یان چاوەر وانەكراو راپۆرت بكەن كە پێیان وایە بە هۆى فاكسىنەكەیه. لەگەل ئەوشدا دەتوانیت لەرێگەى helsenorge.no راگەیاندىك بنێریت.

كام فاكسىنم كوتاه؟

كاتىك فاكسىنى كۆرۆنافايرۆس دەكوتیت، لە نووسینگەى تۆمار كردنى بەرگرى نەروىچ، SYSVAK، تۆمار دەكریت. لە helsenorge.no دەكرى زانیار بیهكانت لەبەر دەست بن

دەتهوئى زیاتر بزانیات؟

تکایه پرسىار بكە لە پزىشك یان فەرمانبەرىكى تری چاودێرى تەندروستى یان سەردانى مالىپەرى ئەنستىتوتى گشتى نەروىچ بكە بە ناو نیشانى www.fhi.no/cvp